

สรุปผลการวิจัย การอภิปราย ข้อเสนอแนะ

สาระสำคัญของการวิจัยที่จะนำเสนอในบทนี้ ครอบคลุมถึงสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2

1.2 เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่มีเพศต่างกัน

1.3 เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน

1.4 เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน

1.5 เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ให้เป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาต่อไป

2. สมมติฐาน

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 มีสมมติฐาน ดังนี้

- 2.1 หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาต่างกัน
- 2.2 หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวุฒิต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาต่างกัน
- 2.3 หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาต่างกัน

8. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 จำนวน 135 คน โรงเรียนละ 1 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) แล้วจึงใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน จำนวน 103 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และเติมคำในช่องว่าง ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 33 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Form) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการประเมินผลหลักสูตร สำหรับแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เพื่อตรวจสอบการตอบแบบสอบถาม และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 20 คน ผู้วิจัยจะออกสัมภาษณ์ด้วยตนเองหลังจากได้รับแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ศึกษาจากการปฏิบัติงานของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน นำผลไปหาดัชนีความสอดคล้องตามวิธีการของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .5 ขึ้นไปไว้ใช้ เสร็จแล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองกับหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ตามสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนแต่ละจังหวัด คือ จังหวัดยะลา 3 คน ปัตตานี 5 คน นราธิวาส 7 คน และสตูล 5 คน แล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์หาคุณภาพ แล้วแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 103 ฉบับ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ ขออนุญาตทำการวิจัยต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนตอบแบบสอบถามและส่งคืนให้ผู้วิจัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม ซึ่งได้รับคืน จำนวน 99 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.12 หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องแล้ว ผู้วิจัยจึงออกไปสัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนจำนวน 20 คน ตามสัดส่วนจำนวนโรงเรียนแต่ละจังหวัด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเพื่อวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแบบทดสอบค่าไคสแควร์ ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 สรุปได้ดังนี้

4.1 พฤติกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 สรุปผลได้ดังนี้

4.1.1 การวางแผนหลักสูตร หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนหลักสูตร โดยคัดเลือกด้วยวิธีประชุมคณะกรรมการแล้วเสนอให้ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนหลักสูตร ส่วนใหญ่จะพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนที่มีวุฒทางพลศึกษาเป็นผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนการพิจารณาวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคเรียนจะพิจารณาจากความรู้ความสามารถของครูผู้สอน เรื่อง

งบประมาณเพื่อสนับสนุนพลศึกษาและกีฬาจะได้รับจากส่วนราชการจัดสรรให้ และอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา โรงเรียนจะเป็นผู้จัดซื้อจัดหา สำหรับปัญหาอุปสรรค การวางแผนหลักสูตร หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนจะเตรียมครูผู้สอนและสถานที่สอนพลศึกษา ไม่เพียงพอและมีปัญหาเกี่ยวกับ โรงเรียนขาดบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน หลักสูตร

4.1.2 การนำหลักสูตรไปใช้ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนจะให้ครูผู้สอนเตรียม การสอนโดยศึกษาจากเอกสาร คู่มือ ตำรา และทำแผนการสอนและบันทึกการสอนทุกคน ก่อนทำการสอนให้ครูผู้สอนทดสอบนักเรียนทุก ๆ ภาคเรียน การสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ จะใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนลงมือปฏิบัติเพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะพิสัย การกำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคและปลายภาคจะให้กลุ่ม โรงเรียนเป็นผู้กำหนด ในอัตราส่วนระหว่างภาคร้อยละ 80 ปลายภาคร้อยละ 20 และส่วนใหญ่ครูผู้สอนจะได้รับการ นิเทศจากผู้บริหารโรงเรียน สำหรับปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนใหญ่จะมีปัญหา เกี่ยวกับสถานที่สอน ความสามารถของครูและนักเรียนให้ความสำคัญกับวิชาพลศึกษาน้อย

4.1.3 การประเมินผลหลักสูตร หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบใน การประเมินผลหลักสูตร ซึ่งจะประเมินจากผลการวัดผลการเรียนการสอนและวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบ สำหรับระยะเวลาในการประเมินผลหลักสูตรหัวหน้างาน วิชาการโรงเรียนจะประเมินภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร ให้มี ความเหมาะสมยิ่งขึ้น เมื่อประเมินผลแล้วจะเสนอผลการประเมินต่อสำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอ สำหรับปัญหาการประเมินผลหลักสูตรส่วนใหญ่ขาดเครื่องมือการประเมินที่ได้ มาตรฐาน และการกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนน

4.2 ผลการศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการบริหารหลักสูตร วิชาพลศึกษา สรุป ได้ดังนี้

4.2.1 ความแตกต่างของพฤติกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยม ศึกษาด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการประเมินผลหลักสูตร ระหว่างเพศของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับ ข้อมูลที่ใช้ในการ วางแผนหลักสูตรเกี่ยวกับนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หัวหน้า งานวิชาการที่เป็นเพศหญิงจะพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ การใช้วิธีสอนแบบลองผิดลองถูก มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากครูผู้สอนที่มีหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนเพศหญิงไม่มีการสอนแบบลองผิดลองถูก

การนิเทศติดตามผลซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนที่มีหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนเป็นเพศหญิงส่วนใหญ่จะได้รับการนิเทศจากผู้บริหารโรงเรียน ส่วนที่มีหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนที่เป็นเพศชายส่วนใหญ่จะได้รับการนิเทศจากหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน และข้อพิจารณาในการประเมินผลหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่เป็นเพศหญิงส่วนใหญ่จะพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้ในการประเมินผลหลักสูตร ส่วนเรื่องอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4.2.2 ความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการประเมินผลหลักสูตร ระหว่างวุฒิการศึกษาของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลการพิจารณากำหนดรายวิชาที่เปิดสอนแต่ละภาคเรียน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่จะพิจารณาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนมากกว่าที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่า การกำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่าจะให้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดเองมากกว่าที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี การนิเทศติดตามผลที่ครูผู้สอนได้รับการนิเทศจากหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ครูผู้สอนได้รับการนิเทศจากหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ส่วนที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์มากกว่า ปัญหาอุปสรรคในการนำหลักสูตรไปใช้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่สอนวิชาพลศึกษา แต่ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่าส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์การสอน และเรื่องผู้รับผิดชอบการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ครูทุกคนในโรงเรียนเป็นผู้วิเคราะห์ ส่วนที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่หัวหน้างานวิชาการเป็นผู้วิเคราะห์เอง ส่วนเรื่องอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4.2.3 ความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการประเมินผลหลักสูตร

ระหว่างประสบการณ์ของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน มีความแตกต่างกันในเรื่องข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนหลักสูตรเกี่ยวกับครูผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีประสบการณ์ 3 ปีขึ้นไปจะใช้ข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนมากกว่าที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี การพิจารณารายวิชาที่จะเปิดสอนแต่ละภาคเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี จะพิจารณาจากอุปกรณ์การสอนมากกว่าที่มีประสบการณ์ 3 ปีขึ้นไป การใช้วิธีสอนของครูผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี ให้ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบลองผิดลองถูก มากกว่าที่มีประสบการณ์ 3 ปี ขึ้นไป ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัญหาเกี่ยวกับสถานที่สอนพลศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะว่าหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปีมีปัญหาการใช้หลักสูตรมากที่สุดเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์การสอน ส่วนที่มีประสบการณ์ 3 ปีขึ้นไป มีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่สอนมากที่สุด ส่วนเรื่องอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา สรุปได้ดังนี้

4.3.1 ปัญหาอุปสรรคการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา

ด้านการวางแผนหลักสูตร ส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนหลักสูตร รวมทั้งเอกสาร คู่มือ ตำราเกี่ยวกับหลักสูตรมีไม่เพียงพอ ตลอดจนผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญ ในการวางแผนหลักสูตรอีกด้วย

ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนใหญ่ขาดครูสอนวิชาพลศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเนื่องจากไม่มีวุฒิทางพลศึกษาโดยตรง และครูต้องรับผิดชอบงานพิเศษหลายอย่าง โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนและสถานที่เรียนวิชาพลศึกษา ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน และให้ความสำคัญกับวิชาพลศึกษาน้อย นอกจากนี้บางรายวิชาขาดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นอีกด้วย

ด้านการประเมินผลหลักสูตร ส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ทำให้ไม่สามารถสร้างเครื่องมือการประเมินหลักสูตรที่มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้น้อย

4.3.2 ข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา

ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ จัดประชุม อบรม สัมมนาให้บุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจใน

การวางแผนหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดหาเอกสาร คู่มือ ตำรา เกี่ยวกับหลักสูตรแจกจ่ายโรงเรียนอย่างเพียงพอ และกำหนดนโยบายให้ผู้บริหารทุกคนให้ความสำคัญต่อการวางแผนหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดสรรงบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้โรงเรียนอย่างเพียงพอ และพิจารณาบรรจุครูผู้สอนที่วุฒิต่างพลศึกษาโดยตรงให้ครบทุกโรงเรียนอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน สำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ และกลุ่มโรงเรียน ควรจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาพลศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน ให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนโดยส่งครูผู้รับผิดชอบการประเมินผลหลักสูตรเข้ารับการอบรม และนำผลการประเมินผลหลักสูตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชนอย่างจริงจัง ซึ่งสามารถส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพฤติกรรมการบริหารหลักสูตรของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานในประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ด้านการวางแผนหลักสูตร หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนได้มีการเตรียมบุคลากรเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนหลักสูตรโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการด้วยวิธีประชุมคณะครูพิจารณาเสนอให้ผู้บริหารแต่งตั้ง ได้เตรียมครูผู้สอนจากผู้ที่วุฒิต่างพลศึกษา มีการจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน เอกสาร คู่มือ ตำรา สถานที่สอนพลศึกษาและงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานประเมินผลการใช้หลักสูตร ปี 2533 ระดับมัธยมศึกษา ของกรมวิชาการ (2536 : 183) พบว่า บุคลากรนับว่าเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนดำเนินไปอย่างเรียบร้อย และเมื่อบุคลากรได้รับการเตรียมตัวให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ได้ปฏิบัติงานเหมาะสมกับความรู้ความสามารถแล้ว จะมีส่วนส่งเสริมให้เกิดผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ และพบว่าการบริหารหลักสูตรที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดที่เด่นคือ การเตรียมบุคลากร อุปกรณ์และระบบบริหาร ด้านการเรียนการสอนที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดที่เด่นคือ การจัดการเรียน

การสอนที่เหมาะสมกับจุดหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกรม กมลสุโกศล (2519: บทคัดย่อ) พบว่าโรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ งานบุคลากร งานวิจัยของ อุดินันท์ ปากบารา (2538 : บทคัดย่อ) พบว่า สึกขาธิการอำเภอเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ สมมาศ ทองร่วง (2538 : 92) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาการวางแผนหลักสูตร คือ ส่วนใหญ่ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร อุปกรณ์ และระบบบริหารหลักสูตร

ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนได้ให้ครูผู้สอนเตรียมตัวด้วยวิธีศึกษาเอกสาร คู่มือ ตำรา ด้วยตนเองมากกว่าได้เข้ารับการอบรม ให้ครูผู้สอนทำแผนการสอนและบันทึกการสอนทุกคน และก่อนทำการสอนวิชาผลศึกษาให้ทดสอบนักเรียนทุกภาคเรียน ส่วนใหญ่ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ สำหรับการกำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาค จะให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดในอัตราส่วนระหว่างภาคร้อยละ 80 ปลายภาคร้อยละ 20 ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่สอนผลศึกษา และนักเรียนให้ความสำคัญกับวิชาผลศึกษาน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต เขียวพุ่มพวง (2538 : 120) พบว่า การที่ครูผู้สอนไม่ได้เข้ารับการอบรมมีจำนวนมากอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร งานวิจัยของ สมมาศ ทองร่วง (2538 : 93) ; กรมวิชาการ (2536 : 91) พบว่า โรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนต้องสอนวิชาที่ตนเองไม่ถนัด ขาดแคลนเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน สำหรับโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาได้พร้อมมากในด้านต่าง ๆ จะมีส่วนส่งเสริมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การนำหลักสูตรไปใช้ที่ได้ผลดีนั้นควรจะมีขบวนการวางแผนที่ดี ด้วยการเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนหลักสูตร เช่น สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสม

ด้านการประเมินผลหลักสูตร หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนจะประเมินผลหลักสูตรโดยใช้แบบทดสอบ ใช้ระยะเวลาภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สำหรับปัญหาการประเมินผลหลักสูตรนั้น ส่วนใหญ่หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนจะมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและขาดเครื่องมือการประเมินผลที่ได้มาตรฐานรวมทั้งขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ มานะกล้า (2538 : 93) พบว่า ปัญหาการประเมินผลหลักสูตรควรปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร และมีปัญหาเนื่องจากโรงเรียนไม่มีเวลาพอสำหรับ

การสร้างเครื่องมือรวมทั้งขาดผู้ชำนาญการในการวัดผลด้วย งานวิจัยของ ชลิต เขียวพุ่มพวง (2538 : 121) พบว่า การวัดผลพลศึกษามีปัญหาเนื่องจากครูผู้สอนไม่มีเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน ส่วนใหญ่ยึดติดอยู่กับการวัดทักษะกีฬา และสังเกตจากสายตา ให้เกิดความลำเอียงในการวัดผล

2. พฤติกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนชายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา แตกต่างกันเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลในการวางแผนหลักสูตรเกี่ยวกับครูผู้สอนและข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ซึ่งหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่เป็นเพศหญิงจะนำข้อมูลมาใช้พิจารณามากกว่าเพศชาย สอดคล้องกับรายงานวิจัยของสำนักงานศึกษานิเทศก์เขต เขตการศึกษา 5 (2536 : 111) ที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ควรปรับปรุงคือข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียน ทั้งทางด้านความถนัดและความสนใจ และสมมาศ ทองร่วง (2537 : 93) ได้สนับสนุนว่าการขาดข้อมูลพื้นฐานและการขาดการนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน ย่อมเกิดผลกระทบต่อกรนำหลักการไปใช้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับรายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตร ปี 2533 ระดับมัธยมศึกษา ของกรมวิชาการ (2536 : 181) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นอยู่มากกว่าข้อมูลเกี่ยวกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 20) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการวางแผนหลักสูตรไว้ว่า การวางแผนหลักสูตรเป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียน ซึ่งกรมวิชาการ (2531 : 35-41) ได้กำหนดพฤติกรรมการวางแผนหลักสูตรไว้หลายประการ คือ การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก การเตรียมพร้อมเกี่ยวกับบุคลากรและให้มีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความต้องการท้องถิ่น และการเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยที่มีความแตกต่างอีกประการหนึ่งคือการใช้วิธีสอนของครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนที่เป็นเพศชายใช้วิธีการสอนแบบลองผิดลองถูกมากกว่าที่เป็นเพศหญิงและส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต เขียวพุ่มพวง (2537 : 113) ที่พบว่าครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิตมากที่สุด และครูที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรมาแล้วยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และมีปัญหาในการทำแผนการสอนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา เกรียงไกร (2528 : 116) พบว่าครูผู้สอนไม่ยอมรับความคิดใหม่ ๆ ยึดความคิดของตน ใช้วิธีสอนแบบเดิมไม่เปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับวิจัยของ วิษณุ กล้าวิจารณ์ (2533 : 53) พบว่าครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบสาธิตด้วยตนเอง มากที่สุด

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิตแล้วไม่สามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้นั้น เพราะการสอนแบบอธิบายและสาธิตเป็นการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ส่วนความต้องการของหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 นั้นต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้เต็มที่ ส่วนการได้รับการนิเทศของครูผู้สอน โรงเรียนที่มีหัวหน้างานวิชาการที่เป็นเพศหญิงได้รับการนิเทศจากผู้บริหาร โรงเรียนมากกว่าที่เป็นเพศชายนั้นไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชินวรรณ บุญเกียรติ (2530 : 169) ที่พบว่า ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องสร้างแบบ การนิเทศภายในที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และศึกษานิเทศก์ต้องให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ส่วนข้อพิจารณาในการประเมินผลหลักสูตรหัวหน้างานที่เป็นเพศหญิงจะพิจารณาการวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอนมากกว่าที่เป็นเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต เจียวพุ่มพวง (2537 : 121) ที่พบว่าครูผู้สอนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า น่าจะมีสาเหตุจากครูผู้สอนไม่มีเครื่องมือวัดผลที่ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย ธรรมโกศล (2523 : 79-83) พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่จะ ดัดยัดอยู่กับทักษะกีฬา และใช้การสังเกตจากสายตามากำหนดเป็นคะแนน ทำให้เกิดการลำเอียง ในการวัดผล ดังนั้นแนวทางแก้ไขจึงควรดำเนินการจัดอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลวิชาพลศึกษาโดยเฉพาะ

3. พฤติกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ที่พบว่ามีความแตกต่างกันเกี่ยวกับ ข้อมูลเพื่อพิจารณารายวิชาที่จะเปิดสอนแต่ละภาคเรียน การกำหนดอัตรา ส่วนของคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาค การได้รับการนิเทศของครูผู้สอน รวมทั้งปัญหา การนำหลักสูตร ไปใช้และผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรซึ่งไม่สอดคล้อง กับงานวิจัยของ พวงเพชร ดันดิวิวัฒน์ (2534 : 113) พบว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันไม่ต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ชินวรรณ บุญเกียรติ (2530 : 20) พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีวุฒิทางการ ศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเรียน การสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและนักเรียนทำร่วมกันถ้าแยกเป็นสองส่วน โดยการเรียนเป็นกิจกรรม

ของเด็กและการสอนเป็นกิจกรรมของครู แต่การปฏิบัตินั้นจะต้องทำไปพร้อม ๆ กันจึงเรียกว่า การเรียนการสอน โดยเฉพาะครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะ หลักสูตรจะสำเร็จหรือล้มเหลวไม่ได้โดยตรงที่ว่า การเขียนหลักสูตรได้ดีหรือไม่เพียงใด แต่อยู่ที่ การสอนของครู และความร่วมมือของนักเรียน ฉะนั้น การพิจารณาวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละ ภาคเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของครูผู้สอน และให้ นักเรียนได้เรียนตามความสนใจ ตามถนัดและความสามารถของตนเอง การกำหนดอัตราส่วน ของคะแนนระหว่างภาคและปลายภาค หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือต่ำกว่า จะให้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดอัตราส่วนของคะแนนมากกว่าที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี ซึ่ง ส่วนใหญ่จะให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาค

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนที่อยู่ใน พื้นที่ใกล้เคียง มีความเชื่อค่านิยมต่างๆคล้ายคลึงกัน ได้ร่วมมือดำเนินงานเร่งรัดพัฒนา คุณภาพการศึกษาใกล้เคียงกัน ตลอดถึงการระดมสรรพกำลัง และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้การบริหารงานของแต่ละกลุ่มโรงเรียนก็เป็นเอกภาพอีกด้วย ดังนั้น การที่โรงเรียนส่วนใหญ่ให้กลุ่มเป็นผู้กำหนดคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาคจึงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นหน้าที่โดยตรงที่กลุ่มโรงเรียนจะต้องให้การส่งเสริมช่วยเหลือ โรงเรียนสมาชิกให้ได้รับ มาตรฐานทางการศึกษาใกล้เคียงกัน การนิเทศติดตามผลครูผู้สอนที่มีหัวหน้างานวิชาการที่มีวุฒิ ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า จะได้รับการนิเทศจากหัวหน้างานวิชาการน้อยกว่าที่มีวุฒิสองกว่าปริญญา ตรี แต่จะได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์มากกว่า ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยม รักมาก (2538 : 125) พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษามีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานการนิเทศงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลาไม่แตกต่างกัน และ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ แคว้ รุจิระนันท์บุตร (2531 : 98) พบว่า การปฏิบัติการนิเทศการ ศึกษา ตามกระบวนการนิเทศทั้งห้าขั้นของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของผู้บริหาร โรงเรียนที่มี วุฒิทางการศึกษาต่างกันปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน ปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ที่หัวหน้างาน วิชาการ โรงเรียนประสบมากที่สุดมีความแตกต่างกันเกี่ยวกับสถานที่สอนวิชาพลศึกษา

งานวิจัยของ ชลิต เขียวพุ่มพวง (2537 : 117) พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีสภาพที่สอนวิชาพลศึกษาไม่เพียงพอ เช่น สนามฟุตบอล สนาม กีฬา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติในเขตการศึกษา 2 ส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนที่ตั้งขึ้นมานานแล้วหรือมีพื้นที่จำกัด ไม่ สามารถขยายให้มากขึ้นได้ ประกอบกับรัฐบาลขาดงบประมาณในส่วนที่จะมาขยายสถานที่ให้ เพียงพอได้ แต่อย่างไรก็ตาม โรงเรียนควรจะมีสถานที่สอนพลศึกษาที่ใช้พื้นที่ไม่มากนัก เช่น

สนามบาสเกตบอล สนามวอลเลย์บอล และสนามตะกร้อ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติน่าจะมียุทธศาสตร์ให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีโรงพลศึกษา และสามารถ ใช้สอยประโยชน์อย่างอื่นได้ด้วย เช่น ใช้เป็นห้องประชุมเป็นต้น อีกประการหนึ่งการวิเคราะห์ของ ปัญหาหลักสูตรวิชาพลศึกษาหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่วุฒิปริญญาตรี หรือต่ำกว่าส่วนใหญ่ จะให้หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนเป็นผู้วิเคราะห์ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีวุฒิสองกว่า ปริญญาตรีส่วนใหญ่จะให้ครูทุกคนใน โรงเรียนเป็นผู้วิเคราะห์ปัญหาของหลักสูตร

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคลากรในโรงเรียนทุกตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่ายและครูผู้สอนย่อมมีความสำคัญไม่แตกต่างกัน เพราะทุกคนจะมีความสามารถในการแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล มีจิตวิเคราะห์ มีความยุติธรรม แสวงหาและรับฟังข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ฉะนั้น การที่ให้คณะครูทุกคนในโรงเรียนเป็น ผู้วิเคราะห์ปัญหาของหลักสูตรเป็นสิ่งที่ถูกต้องอย่างยิ่ง และเป็นแบบอย่างที่ดีของการใช้ หลักสูตร นอกจากจะลดความขัดแย้งแล้ว ยังแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อคินันท์ ปากบารา (2539 : 123) ให้การสนับสนุนว่า ศึกษานิเทศก์ อำนวยความสะดวกส่วนใหญ่ใช้ประเภทการตัดสินใจ โดยกลุ่มในการบริหารงานจะได้รับการยอมรับและได้ รับการตอบสนองเป็นอย่างมาก

4. พฤติกรรมบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่พบว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องการ วางแผนหลักสูตร เกี่ยวกับการพิจารณาครูผู้สอน และข้อมูลเพื่อพิจารณารายวิชาที่เปิดสอนใน แต่ละภาคเรียน โดยหัวหน้างานวิชาการที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป จะใช้ข้อมูล ดังกล่าวมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เขตการศึกษา 2 ประกอบด้วยจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่ร้อยละ 79.23 ซึ่งมีประเพณี และวัฒนธรรมต่างไปจากคนส่วนใหญ่ของประเทศ การพิจารณาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจต่อขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของไทยมุสลิมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการพิจารณารายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคเรียนควรสอดคล้องกับความสนใจ ความ ต้องการของนักเรียน และที่สำคัญต้องไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของ สังคมไทยมุสลิมด้วย ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยม รักมาก (2538 : 127) พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความต้องการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือด้านการจัดวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนต่างกัน ส่วนการใช้วิธีสอนหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่ ประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี ให้ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบลองผิดลองถูกมากกว่าหัวหน้างาน

วิชาการโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป แต่ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต เขียวพุ่มพวง (2537 : 71) พบว่าครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบให้ลงมือปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 89.00 ใช้วิธีสอนแบบลองผิดลองถูกเพียงร้อยละ 17.80 เท่านั้น และใช้วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.80 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นภาคปฏิบัติซึ่งแตกต่างจากวิชาสามัญทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาพลศึกษา คือให้นักเรียนมีทักษะการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การดูแลสุขภาพและสวัสดิภาพ รวมทั้งให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา และมีสุขนิสัยที่ดี สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้มีความแตกต่าง หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี จะมีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนมากกว่าที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ส่วนสถานที่สอนวิชาพลศึกษา หัวหน้างานวิชาการที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป จะมีปัญหามากกว่าที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของสมมาศ ทองร่วง (2537 : 92) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้เกี่ยวกับความสะดวกในการใช้สื่อการสอนและไม่มีงบประมาณด้านการจัดหาสื่อการสอนอย่างเพียงพอแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต เขียวพุ่มพวง (2537 : 118) พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มิอุปกรณ์พลศึกษาเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และสถานที่สอนพลศึกษาส่วนมากใช้สนามบาสเกตบอลและสนามวอลเลย์บอล ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทั้งอุปกรณ์การสอนและสถานที่สอน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะสนามเปรียบเสมือนห้องปฏิบัติการ ฉะนั้น โรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาอย่างเพียงพอจะมีประสิทธิภาพในการเรียนพลศึกษาด้วย พฤติกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษาของหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีความแตกต่างอีกประการหนึ่งคือการใช้เครื่องมือการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ใช้แบบสังเกตมากกว่าที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาศ ทองร่วง (2537 : 93) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงเครื่องมือการประเมินผลหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ณ นคร (2532 : บทคัดย่อ) โดยวิจัยการใช้หลักสูตรประถมศึกษาในจังหวัดกระบี่ พบว่าโรงเรียนไม่มีเวลาพอในการสร้างเครื่องมือวัด และขาดความชำนาญในการวัดผลภาคปฏิบัติ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนที่มีปัญหาการประเมินผลหลักสูตร นั้นน่าจะมีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องขอบเขตการประเมินผลหลักสูตร ทำ

ให้การดำเนินการประเมินผลหลักสูตรไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และไม่ปรับปรุงเครื่องมือการประเมินผลหลักสูตรให้มีคุณภาพ ทำให้ผลที่ได้จากการวัดไม่ตรงกับความเป็นจริง

5. ปัญหาอุปสรรคพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 2 ที่พบว่า หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนมีปัญหาด้านการวางแผนหลักสูตรเกี่ยวกับขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนหลักสูตร เอกสารคู่มือตำราเกี่ยวกับหลักสูตร ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการวางแผนหลักสูตรนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาศ ทองร่วง (2537 : 91) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาการวางแผนหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารหลักสูตร การจัดระบบข้อมูลพื้นฐาน การเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เอกสาร และการนำข้อมูลความต้องการของท้องถิ่นมาใช้วางแผน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ พงษ์พิศ ทะคง (2526 : 181) ที่พบว่า ผู้บริหารประสบปัญหาการกำหนดนโยบายการควบคุมการใช้หลักสูตร ขาดแคลนบุคลากร และยังประสบปัญหาการจัดแผนการเรียน การจัดการการสอน เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ และผู้ร่วมงานขาดความเข้าใจในเรื่องวางแผน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนมีปัญหาการวางแผนหลักสูตรเนื่องจากผู้บริหารละเลยกิจกรรมการวางแผนหลักสูตร กล่าวคือ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร การจัดระบบข้อมูล การเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผน เป็นต้น

ตามที่พบว่า หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนมีปัญหาด้านการนำหลักสูตรไปใช้เกี่ยวกับครูผู้สอนขาดความรู้ ความสามารถ และต้องรับผิดชอบงานพิเศษหลายอย่าง รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ และสถานที่สอนพลศึกษาไม่เพียงพอ ตลอดจนบางรายวิชาขาดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พิศ ทะคง (2526 : 181) พบว่า ประสบปัญหาผู้สอนไม่สามารถปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ขาดเครื่องอำนวยความสะดวกในการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ณ นคร (2532 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ พบว่า โรงเรียนประสบปัญหาครูผู้สอนต้องสอนวิชาที่ตนไม่ถนัด ขาดแคลนแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต เขียวพุ่มพวง (2537 : 68) พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้รับมอบหมายหน้าที่พิเศษนอกจากการสอน โดยทำหน้าที่ผู้ฝึกสอนกีฬา ร้อยละ 61.0 เป็นอาจารย์ประจำชั้น ร้อยละ 60.7 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมหรือชุมนุม ร้อยละ 58.6 อาจารย์ปกครอง ร้อยละ 37.2 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนมีปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ เนื่องจากการละเลย

การดำเนินกิจกรรมที่กำหนดไว้ เช่น ขาดการพัฒนาบุคลากร ขาดการใช้สื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งการมอบหมายงานไม่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคลากรแต่ละคน เป็นต้น

ตามที่พบว่า หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนมีปัญหาการประเมินผลหลักสูตรเกี่ยวกับขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจการประเมินผลหลักสูตร ขาดเครื่องมือประเมินผลหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน และการนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ นั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ณ นคร (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า โรงเรียนประสบปัญหาไม่มีเวลาพอสำหรับสร้างเครื่องมือวัด และขาดความชำนาญในการวัดผลปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาศ ทองร่วง (2537 : 93) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาการประเมินผลหลักสูตรเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบและแก้ปัญหาก็เกี่ยวกับหลักสูตร การปรับปรุงเครื่องมือประเมินผลหลักสูตร และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามหลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเนื่องจากบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องขอบเขตของการประเมินผลหลักสูตร ทำให้ละเลยหรือปฏิบัติในแนวทางที่ไม่ต่อเนื่อง เช่น ขาดการติดตามผลหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ขาดการปรับปรุงเครื่องมือการประเมินผลให้มีคุณภาพ ทำให้ผลที่ได้จากการวัด ไม่ตรงตามความเป็นจริง รวมทั้งขาดการศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลการดำเนินงานหลักสูตรให้ถูกต้องอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับแก้ไขปรับปรุงการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ดังนี้

1.1 การวางแผนหลักสูตร

1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดแผนอัตรากำลังด้านพลศึกษาอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน รวมทั้งให้มีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรพลศึกษาคด้วย

1.1.2 หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนควรจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนหลักสูตรพลศึกษาอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้ตลอดเวลา

1.2 การนำหลักสูตรไปใช้

1.2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมวิชาการ กรมพลศึกษา ควรจัดอบรมครูผู้สอนวิชาพลศึกษาให้มีความเข้าใจตรงกันในประเด็นต่าง ๆ เช่น จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอย่างทั่วถึง

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาอย่างจริงจัง

1.3 การประเมินผลหลักสูตร

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหาเอกสาร คู่มือ ตำราให้ และส่งเข้ารับการอบรมเพื่อให้การประเมินผลหลักสูตรถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

1.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการติดตามการประเมินผลหลักสูตรอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยทำแผนการประเมินผลหลักสูตรอย่างชัดเจน

1.3.3 โรงเรียนควรจัดให้มีการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือประเมินผลหลักสูตร เพื่อให้ได้เครื่องมือประเมินผลหลักสูตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารหลักสูตรทุกวิชาและทุกสังกัดของโรงเรียนในเขตการศึกษา 2

2.2 ควรศึกษาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่เหมาะสมกับโรงเรียนทุกสังกัดในเขตการศึกษา 2

2.3 ควรศึกษาการใช้กระบวนการในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนทุกระดับการศึกษา